

כיצד אמור להתמודד עם העול הכספי העצום של השאת הילדים, אחד שהוא בעצמו לא קיבל דירה ועד עתה מתמודד עם ההוצאות השוטפות בכל חודש בצורה משמעותית הרבה יותר מאחרים?

מתוך הגליון

דבר המערכת

להידבק בטוב

קשה מאד להבין כפשוטו את פרשת העגל. איך שייך שכלל ישראל, במעמד הנשגב ביותר, בחמישים שערי קדושה, במעמד הר סיני - חטאו כך ככלה תחת החופה. ואכן המפרשים כאן (ובהם הרמב"ן), מאריכים בדברים לביור עניין חטא העגל, ומה שברור שהוא למעלה מטעמנו ודעתנו.

אבל הנה דבר פלא. כאשר הבורא מדבר למשה רבינו בעודו עמו במרומים מקבל את לוחות הברית, לשון הפסוק הוא: "וידבר ה' אל משה לך רד כי שחת עמך... סרו מהר מן הדרך וגו'". בדיבור זה מצד אחד לא הזכיר הבורא כלל את רצונו להעניש את בני ישראל על חטאם הנורא, אך מאידך דיבר על החטא עצמו. דיבור זה נעשה בלשון קשה, שכן לשון "וידבר" הוא דיבור קשה כידוע מחז"ל.

מנגד, מיד לאחר מכן נאמר "וואמר ה' אל משה... והנה עם קשה עורף הוא ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם וגו'". באמירה רכה זו (לשון "וואמר" הוא אמירה רכה) - לא הזכיר הבורא כלל את חטא העגל, אך כן עסק בעונש.

המשך בעמוד הבא

תורת חסד

הגאון רבי גבריאל יוסף לוי שליט"א
ראש ישיבת "באר התורה" ונשיא הגמ"ח

התחייבות לדירה למי שבעצמו לא קיבל

לכבוד נשיא הגמ"ח ורה"י הגאון רבי גבריאל יוסף לוי שליט"א

ראשית אודה על המדור החשוב (בבטאון החשוב), השופך אור ודעת תורה בנושאים חשובים הנוגעים לבנינו של הבית היהודי ושייכים במישרין ובעקיפין לכמעט כל משפחה.

השאלה שברצוני לשאול את כב"ת, כיצד אמור להתמודד עם העול הכספי העצום של השאת הילדים, אחד שהוא בעצמו לא קיבל דירה ועד עתה מתמודד עם ההוצאות השוטפות בכל חודש בצורה משמעותית הרבה יותר מאחרים.

האם מחובת ההשתדלות יש לאדם במצב כזה התייחסות אחרת והתנהלות שונה בבואו לחתן את ילדיו? [וכפי שבחיינו הפרטיים נהג אחרת עוד הרבה לפני נישואי הילדים].

בברכה, ה. מלכה

תשובה:

חז"ל אמרו (קידושין ל:): שחייב אדם להשיא אשה לבנו, והוסיפו לפרש שהדרך לעשות זאת בבתו היא על ידי שיתן לה ממון ובגדים כדי שירצו להינשא לה.

לאור זאת צריך לברר בצורה יסודית, עד היכן מגיע חיוב האב בהשאת ילדיו, ועד כמה הוא צריך לקחת על עצמו עול לצורך זה.

המשך בעמוד הבא

תגובות והערות על המדורים השונים יתקבלו בברכה בדוא"ל: Alon@hagmach.org.il או 6428158@gmail.com

מכתבים מובחרים יפורסמו בל"ג (ניתן בעילום שם)

פניות לגמ"ח המרכזי בדוא"ל: office@hagmach.org.il או בפקס: 02-6428158

יו"ל ע"י הגמ"ח המרכזי | עורך: הרב יעקב גולדשמידט | כותבים ומשתתפים: הרה"ג ר' יצחק אייזיק וינברג, הרב צבי רבינסקי, הרב ישראל גוטמן, הרב פנחס אריה רוזנטל, הרב יעקב סירוטה, הרה"ג ר' אשר וסרמן, הרב יהונתן שורק

עיצוב גרפי: סטודיו ספציפ 0548-540-650 | winterntz@gmail.com | לפניות לועדה הרוחנית: הרה"ג ר' חיים כהנא 5610681@gmail.com

כלומר, בשעת החטא עצמו היה זה דיבור קשה אך לא דיבר על עונש הכליה, ודווקא באמירה שהיא רכה - שם אמר לכלות את העם מבלי לפרש שהוא על חטא העגל. מה הפשט?

שמעתי מבארים, שהכתוב בא ללמדנו בזה, שהעונש לא בא על עצם החטא. מפני שחטא, גדול ככל שיהיה, יש תמיד אפשרות של תשובה עליו. מה שכביכול הביא את הבורא לבקש לכלות את ישראל, היא קשיות העורף. המידה המושרשת. התכונה שמתקבעת. המיאון לשמוע את התוכחה, כפירש"י.

משמע, שעיקר הסכנה טמונה בדווקא בהתבססות ההנהגה הרעה, והפיכתה לדבר קבוע ובעל חשיבות אצל האדם.

כפי שההידבקות בהנהגה קבועה של עבירה, היא עיקר חרון האף, מידה טובה מרובה גם בהנהגת הטוב.

ניקח לדוגמא את מידת החסד.

הרי יש חסד ויש חסד. יש חסד שהאדם עושה והוא חסד גדול, עצום, מרשים, אבל - חד פעמי. נכון שזו זכות גדולה ועצומה והשכר הוא רב. אבל החסד שהוא הרבה יותר גדול, הוא חסד בהתחייבות, לא חד פעמי, אלא להיקשר למעשה החסד, לקבע אותו, להפוך אותו לשגרת חיים.

צדקה לעני, לדוגמא, או חסד עם נזקק, הן מצוות כבירות. אבל הוראת קבע או התחייבות לעזרה קבועה - אין שום השוואה לעוצמת החסד. כי ברגע שנקשרים, שמתחייבים - החסד הופך להיות חלק מאיתנו.

וכמובן, דווקא בשל המעלה הגדולה של סוג צדקה וחסד שכזה - מקדיש היצר כוחות אדירים להילחם בו. בשביל מה להתחייב? מה אתה יודע מה יהיה חודש הבא? למה לך להעמיס על עצמך עוד תיק? תן איזו נתינה או תעשה איזה מעשה טוב ותיפטר. אל תתחייב. ואכן, קשה לנו כל כך להתחייב לדבר טוב.

בין יתר מעלותיו ופעליו של הגמ"ח המרכזי, הרי שהוא חולל מהפכה עצומה

המשך בעמוד הבא

כפי שכתבנו על ענין זה בגליונות הקודמים, מאחר והתשובה בשאלות מעין אלו שונה בין אדם לאדם, והיא תלויה גם במצב הכלכלי האישי וגם ביכולת הנפשית, אזי מומלץ מאד להתייעץ על כך עם רב שמכיר את המשפחה באופן אישי.

אולם חשוב להדגיש באופן כללי, שאי אפשר לדון על שאלה זו רק בגדרי חובת האב, כי צריך לברר גם מה כדאי וחכם לעשות, כי בוודאי אף אחד אינו רוצה למנוע מילדיו להקים את ביתם אלא הוא רוצה לדאוג לעתידם, ולכן גם אם

משום חובת ההשתדלות אותו אב יכול להקל על עצמו יותר, אך הדעת נותנת שכדאי להתאמץ יותר בשביל עתיד הילדים, כי הניסיון מוכיח שזוגות שמתחילים את חייהם בצורה מבוססת יותר, כל המשך יותר קל וגם הם יוכלו בבוא היום בעז"ה לעזור לילדיהם להתחיל את חייהם מתוך ביסוס.

יחד עם זאת כמובן שצריכים להיות מאוד זהירים, שלא להתחייב על התחייבויות מופרזות, שהדאגה לעמוד בהם באה לעיתים רבות על חשבון חיי ההורים ובריאותם, ולעיתים על חשבון שאר בני הבית. ■

לשאלות לנשיא הגמ"ח לחצו כאן

או בדוא"ל: 6428158@gmail.com / Alon@hagmach.org.il

אהבת חסד

תמצית ענייני גמ"ח ע"פ ספרי הח"ח

הרה"ג ר' אשר וסרמן שליט"א, מח"ס 'קיצור אהבת חסד'. טל' 03-579-3051
נמסר על דעת שלא להעתיקו ללא רשותו

דיני קדימה בהלוואות

(א) עני ועשיר שבאו ללוות ממנו, ואין ביכולתו להלוות לשניהם, אם העני הנו אדם הבטוח שפורע הלוואות, או שהעני נותן משכון - העני קודם, ואפילו אם העשיר הוא בן עירו וגם קרובו.

(ב) אפילו אם הוא איננו עני עדיין, אלא שהוא דחוק בעסקיו, ואם לא ילווה לו יכול להיות שיתמוטטו עסקיו לגמרי - מצוה להקדימו [כי יקיים בו גם מצוות "והחזקת בו"].

(עפ"י אהבת חסד חלק א פרק ו)

איש את רעהו

מכתבים למערכת

סכום ההתחייבות למטרת נישואין

יישר כח על הדיונים בנושא ההתחייבויות המוגזמות שההורים נאלצים לקחת על עצמם ובפרט צד הכלה.

רציתי לציין, שככל שבעלון שלכם וכן בשאר כלי התקשורת (עיתונים עלונים וכו') של הציבור שלנו, ידברו על סכומים נמוכים יותר, כך אותם סכומים יהפכו באמת למחיר לגיטימי.

לדוגמא, אם תהיה כתבה על אלו שנותנים או דורשים 700,000 ש"ח, הכתבה אמנם תשפוך אש וגפרית כנגד הגישה הזאת, אך יהיו בהחלט כאלו שהמסקנה היחידה שיסיקו מתוך הכתבה היא - שאפשר לדרוש 700,000 ש"ח, ויגלגלו עיניים ויאמרו: 'אין מה לעשות, כל עוד העולם לא השתנה אז אני נוהג כמו אחרים'.

אבל אם בכתבות ידברו על 'לדוגמא' 300,000 ש"ח, אזי אלו שאין להם יכולת לתת יותר, ירגישו שהם בחברה טובה עם רוב הציבור שלא מתחייב סכומים מופרזים, וממילא הדרישה תרד ג"כ במקביל.

כך נראה לי. יישר כח

הלל אהרון

"עלויות" / "בחור חשוב"

ב"ה בקרב ציבור בני התורה הספרדים ניתן "להשיג" בני עליה ב"מחירים הוגנים". במשפחתינו ב"ה נישאים עם סכום של כ-200 אלף משני הצדדים, כולם אברכים בני תורה והצליחו לקנות דירה. כשבחור חשוב מקבל דירה, לא בהכרח שבסופו של דבר הוא יישאר ללון באוהלה של תורה. בנוסף ראוי לזכור דברי חז"ל החמורים "כל הנושא אשה לשום ממון הויין לו בנים שאינן מהוגנים".

אילת

פתרון לקניית הדירות היקרות

לפני כעשרים שנה חשבו שאם הזוג יקח על עצמו מאה וחמישים אלף הוא לא יוכל ללמוד, והנה כיום זוגות רבים לוקחים על עצמם משכנתאות של חצי דירה בבית שמש שזה לערך חצי מליון ש.

המסקנה שלי: אם זוג יכול לקחת על עצמו כזה סכום, למה שלא יקנו בסכום זה דירה בעפולה וכיו"ב, כאשר ההורים יתנו רק משהו סמלי, ובכך פתרנו גם את הקושי של הורים למשפחות ברוכות ילדים שצריכים לתת סכומים גבוהים עבור כל ילדיהם, כאשר במקום שהורים יתנו 10 דירות, כל זוג ירכוש דירה פעם אחת בלבד בחייו, וגם בנוסף לזה ייתכן שאם ישתרש המצב, מחירי הדירות באזור המרכז יירדו מחוסר ביקוש.

יוסף כהן

למכתבים ותגובות לחצו כאן

או בדוא"ל: 6428158@gmail.com / Alon@hagmach.org.il

דבר המערכת המשך מעמוד 2

בסגנון החסד בדורנו. לא סתם נתינה חד פעמית, אלא התחייבות קבועה, סוג של 'השתעבדות' לחסד והפיכת מעשה הצדקה לחלק מעצמנו ממש. אין שום ספק, שהמעלה וההשפעה של מעשה חסד שכזה, הוא עצום ורב.

יש לא מעט, שאכן מנצלים את הפלטפורמה הזו של הגמ"ח, ורוכשים יחידות הלוואה לאו דווקא עבור ילדיהם, אלא לנכדים למשל, לאחיינים, או לבני עניים שאין להם. זוהי דוגמא מפוארת להתקשרות למצוות חסד שאי אפשר אפילו להתחיל לתאר את מעלתה. כמובן שיש להם את הזכויות ה'רגילות' של סיוע והתחסדות עם רבים כל כך - חברי הגמ"ח. אבל מעבר לזה, הם מחוללים כאן חסד שהשלכותיו יהיו ניכרים לדורי דורות, כאשר אותם ילדים שהוא משלם על יחידות הלוואה שלהם - יוכלו בזכותו לרכוש דירה ולהמשיך לשקוד על התורה ועל העבודה שנים ארוכות, ודורות על גבי דורות של תורה וחסד ייזקפו לזכותו!

נדמה, שאין הרבה מעשי חסד בימינו שיכולים להשתוות לזה. זוהי אפוא דוגמא מרגשת ליכולת שלנו לדבוק בטוב, ואולי, יהיה זה כתשובת המשקל על חטא העגל של ההידבקות ברע, ויהא זה תיקון גדול של הידבקות בטוב, שיביא אותנו מהרה אל הגאולה השלימה. ■

הנה ידוע שתכלית כל החמודות היא, שיזכה האדם לבסוף לישוב לפני ה' ולהנות מזיו שכירתו, שזהו הנועם האמיתי והעונג הגדול מכל העינוגים שיכולים להמצא.

אך כל זה תלוי, אם התדבק עצמו בה' בעודו בחייו בכל כוחו... והיינו, שיזרז עצמו כל ימיו להתדבק במדות השם יתברך, שהם רק לטוב ולחסד, וכמו שכתוב: "כי חפץ חסד הוא" - אז יזכה לישוב עולם לפני ד' ולהשביע בצחצחות נפשו.

מה שאין כן אם בחייו היה מדתו שלא להיטיב לזולתו, היפוך דרך השם יתברך, איך יזכה לבסוף להתדבק בה'?

(אהבת חסד כג, א)

עולם חסד יבנה

"ויזכו לבנות" - ב 25 אלף דולר

מה לעשות (ובעיקר מה לא לעשות), כשכל צד מביא לדירה עשרים וחמש אלף דולר? הרב צבי רבינסקי, ועדת הדיור

את יחידת הדיור שהם שוכרים, כשאם יישאר גם עודף, הם יוכלו אפילו לסגור חלק מהתשלום החודשי של המשכנתא.

וכעת למספרים:

כותב המכתב מציין כי "שכ"ד הם יקבלו כ 2,500 שקלים לחודש שיכסו להם את מרבית שכה"ד של היחידה ש הם שוכרים, ואולי גם חלק מהמשכנתא". ובכן, על דירה של 600,000 ש"ח נדיר מאד לקבל היום 2,500 לחודש. אם תקבלו 2,200 תשמחו. מעבר לכך חשוב לזכור, כי מנהל הנכס מקבל בכל שנה סכום השווה לחודש שכירות. לזה, המתווך מקבל בזמן העסקה סכום השווה לחודש שכירות. מה שאומר, שאם שוכר עזב לאחר שנה וצריכים למצוא שוכר חדש - המשמעות היא להיפרד מחודש שכירות נוסף לטובת המתווך, כאשר בנוסף לכך יש במקרה כזה פרק זמן בו הדירה אינה מושכרת עד למציאת השוכר.

לכל אלו נוסיף את תחזוק הנכס. המציאות בדרך כלל היא, שתחזוק נכס מושכר עולה למשכיר יותר מאשר תחזוק ביתו הפרטי בו הוא מתגורר. השוכר מצפה לתשלום מלא על תיקונים שאדם בביתו הפרטי לא היה בהכרח ממנהר לתקן, או שהיה מתקן לבד או מוצא בעל מלאכה זול יותר מזה שהביא השוכר.

לסיכום אם נהיה מציאותיים, הכנסה משכירות יש לחשב בממוצע כ 8 חודשים בשנה. שאר החודשים יילכו לרוב על תיווך, ניהול נכס, אחזקה ותקופות ריקות. כמובן שאין בזה כללים! ישנם בעלי סייעתא דשמיא שמוצאים בקלות שוכר אמין וישר, לטווח ארוך, שמשלם בזמן, לא מבקש הרבה כספים על תיקונים, ולעיתים אף ניהול נכס לא נדרש במקרים כאלו. אך מאחר ואי אפשר לדעת זאת מראש, כאשר מתכננים שמהשכרת הדירה נממן את השכירות במרכז, יש לקחת בחשבון שבמקרים רבים לא ייכנסו יותר מ 8 חודשים.

קעת לחשבון. נכפיל 2200 ש"ח ב 8 חודשים, ונחלק אותם שוב ב 12 חודשים (שהרי השכירות במרכז צריכה להיות משולמת 12 חודשים מלאים). התוצאה: 1467 ש"ח. מי שמתמצא במחירי היחידות במרכז יודע שסכום זה לא יכסה את העלות במלואה, על אחת כמה וכמה שאי אפשר לצפות שהשכרת הדירה תקל גם על עול ההחזר החודשי של המשכנתא שרובץ על הזוג.

בפרק הבא בעז"ה נביא היבטים נוספים בנושא זה.

לתגובות לחצו כאן

או בדוא"ל: 6428158@gmail.com / Alon@hagmach.org.il

'לשכור ולהשכיר' - חלק א'

בס"ד

לכבוד בטאון "עמוד החסד"

ראשית נודה לכם מאוד, על הביטאון בכלל, ועל מדור הפריפריה, ששופך אור על הקהילות האיכותיות, שבפחות משעתיים אתה מגיע לכל אחת מהן.

כמי שמחתן ילדים, אני יכול לומר, זה קשה! קשה להיפרד מהבת שלך שנוסעת ל'לא נודעי', לעיר זרה, לה ולבעלה הצעיר, עם אוכלוסיה שלא בדיוק מוכרת לה.

בשנים האחרונות אנו שומעים על יותר ויותר אברכים שהכיוון שלהם הוא 'לשכור ולהשכיר', ונפרט: הזוג שוכר יח"ד באחת מערי המרכז בסכום של בין 2,500 ל 4,000 ש"ח לחודש (תלוי בגודל, בקומה ובאזור), ובמקביל קונה דירה בכ- 600 אלף ש"ח, שמתוכם (לצורך הדוגמא) בין 200 ל 400 אלף הזוג לוקח משכנתא בהחזר חודשי של כ 1,000 עד 2,000 שקלים לחודש. שכ"ד הם יקבלו כ 2,500 שקלים לחודש שיכסו להם את מרבית שכה"ד של היחידה שהם שוכרים, ואולי גם חלק מהמשכנתא.

לדעתנו, ב'מצב הבישי' אליו נקלענו, זה נראה הפתרון הסביר ביותר לעת זו ואנו ממליצים עליו; להישאר ב'חממה' וגם להנות מהנכס שלך.

בברכה

משפחת אלטמן בני ברק

הרעיון מוכר, ואפילו פופולרי במידת מה. ננסה בשורות הבאות לעשות את החשבון האמיתי, על מנת להבין האם מבחינה כלכלית מדובר ברעיון משתלם.

עוד לפני שנדבר על הסכומים הריאליים, חשוב לחדד: כשמתכננים מהלך שכזה, אי אפשר להסתמך על 12 חודשים מלאים של הכנסה משכירות, ונסביר מדוע.

ראשית, מאחר והמקומות הללו מרוחקים ממקום המגורים של הזוג, רבים מעדיפים להשתמש בשירותיהם של מתווך דירות ומנהל נכסים. ישנה סיבה נוספת: לרוב הזוג הצעיר אינו מתמצא ואינו מנוסה בהתעסקות עם שוכרים, הבעל רוצה לשבת בכולל וללמוד בשקט והאשה טרודה בעבודתה, כשנזכיר, המטרה היא לא פרנסה, אלא בסך הכל: לממן

6

פרק
שישי
בסדרה